

KURIKULUM OBRAZOVNOG PROGRAMA

- Učenje djelovanjem za održivi razvoj -

Program sufinancira Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske.

OPIS OBRAZOVNOG PROGRAMA

Program „Učenje djelovanjem za održivi razvoj“ pruža mogućnost mladima srednjoškolske dobi da steknu znanja i razviju kompetencije potrebne za aktivno djelovanje u zajednici u skladu s načelima održivoga razvoja kroz fokus na područje održive proizvodnje i potrošnje odjeće. Program im također omogućava da se upoznaju s procesom donošenja odluka na lokalnoj razini, čime ih se dodatno osnažuje za (su)djelovanje u lokalnoj zajednici.

Program se odvija u nekoliko faza, a svaka faza ima specifične zadatke, trajanje i ishode učenja. U prvoj fazi mladi sudjeluju na edukaciji na kojoj će steći osnovna znanja o održivom razvoju i njegovim ciljevima, održivoj proizvodnji i potrošnji odjeće te znanja o jednom od alata za djelovanje u tom kontekstu – formi projektnoga prijedloga. U drugoj fazi razvijaju set vještina koje im omogućuju samostalno i proaktivno djelovanje u zajednici. Centralna aktivnost ovog dijela je „Dan akcije“, cjelodnevno događanje u kojem mladi u manjim grupama razvijaju i pišu projektne prijedloge, prezentiraju ih pred drugim grupama, argumentirano o njima raspravljaju i biraju najbolji projekt. U trećem dijelu mladi provode projekt odabran kao najbolji, što im omogućuje stjecanje novih, praktičnih vještina nadgledanja i provedbe projekta, razvoj samopouzdanja te samorealizaciju u području djelovanja za održivi razvoj.

Korelacija programa s Globalnim ciljevima održivog razvoja do 2030.

Program je na više razina povezan s Globalnim ciljevima održivog razvoja do 2030., a prvenstveno je usmjeren na djelovanje u skladu s četvrtim ciljem (Osigurati uključivo i kvalitetno obrazovanje te promovirati mogućnosti cjeloživotnog obrazovanja). Cilj 4. naglašava važnost osiguravanja obrazovnih programa koji razvijaju relevantna znanja i vještine za unaprjeđenje održivog razvoja i održivih stilova života te relevantne vještine za bolju zapošljivost i poduzetništvo. U skladu s tim, program stremi razvoju sljedećih vještina i stavova: kritičko mišljenje, kreativno razmišljanje i rješavanje problema, razvoj solidarnosti i empatije, orijentacija ka budućnosti, sposobnost primjene znanja u životnim situacijama, suočavanje s neizvjesnosti, odgovorno djelovanje, samosvijest i samoizražavanje (komunikacijske i prezentacijske vještine, uvažavanje drugih, rad u timu i dr.). Nadalje, budući da je tema o kojoj se mladi educiraju i na temelju koje pišu projektne prijedloge vezana uz odjeću, program je također usmjeren djelovanju na mlade kao potrošače, u skladu s ciljem 12. (Osigurati održive oblike potrošnje i proizvodnje). Točnije, program teži osnaživanju mladih za povećanje kvalitete življenja zajednice kroz smanjenje upotrebe resursa i smanjenje onečišćenja okoliša. Navedena tema povezana je i s ciljevima 13, 14 i 15, koji se odnose na djelovanje protiv posljedica klimatskih promjena te na očuvanje morskih i kopnenih resursa i ekosustava.

CILJEVI OBRAZOVNOG PROGRAMA

- Upoznati mlade s temeljnim pojmovima, ciljevima i načelima održivoga razvoja
- Potaknuti i osposobiti mlade za djelovanje u zajednici u skladu s ciljevima i načelima održivog razvoja
- Educirati mlade o osnovama pisanja projektnih prijedloga
- Potaknuti mlade na umrežavanje unutar zajednice kroz uspostavljanje komunikacije s ključnim dionicima
- Upoznati mlade s radom lokalne samouprave
- Razviti građansku i socijalnu kompetenciju mladih

CILJANA SKUPINA

Program je namijenjen mladim osobama srednjoškolske dobi (15 do 19 godina), odnosno učenicima i učenicama obuhvaćenima 4. i 5. odgojno-obrazovnim ciklusom.

ISHODI UČENJA, SADRŽAJ, METODE PODUČAVANJA I UČENJA TE METODE VREDNOVANJA

Program sufinancira Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske.

Ishodi učenja	Sadržaj	Metode podučavanja i učenja	Metode vrednovanja
Objasniti pojam održivog razvoja/ življenja	<ul style="list-style-type: none"> održivi razvoj/življenje postojeće definicije održivog razvoja tri komponente održivog razvoja odnos društva i okoliša ekološki otisak 	<ul style="list-style-type: none"> Radionica: <ul style="list-style-type: none"> vođeno otkrivanje rasprava rad na primjerima analiza multimedijskog sadržaja 	<ul style="list-style-type: none"> sudjelovanje u raspravi samoevaluacija
Analizirati faze procesa proizvodnje i potrošnje odjeće kroz tri komponente održivog razvoja (društvenu, ekonomsku i okolišnu)	<ul style="list-style-type: none"> tri komponente održivog razvoja faze proizvodnje odjeće kupovina i raspolaganje odjećom konzumerizam <i>fast fashion</i> alternativi oblici proizvodnje i kupovine odjeće 	<ul style="list-style-type: none"> Radionica: <ul style="list-style-type: none"> vođeno otkrivanje analiza multimedijskog sadržaja rasprava rad na primjerima rad u paru prezentacije 	<ul style="list-style-type: none"> sudjelovanje u raspravi učenička izlaganja samoevaluacija
Identificirati i sumirati ključne informacije i ideje o održivom odijevanju za pripremu projektnog prijedloga	<ul style="list-style-type: none"> elementi obrasca za prijavu projekta (opis problema/potrebe, opis ideje/rješenja, ciljevi, ciljana skupina, plan aktivnosti, proračun) osnove projektne logike 	<ul style="list-style-type: none"> Radionica: <ul style="list-style-type: none"> vođeno otkrivanje grupni rad 	<ul style="list-style-type: none"> učenička izlaganja postavljanje pitanja komentiranje prezentacija
Razviti projektni prijedlog na temu održivog odijevanja prema osnovnim elementima projektne prijave	<ul style="list-style-type: none"> elementi obrasca za prijavu projekta (kratak opis projekta, opis problema/potrebe, ciljevi projekta, ciljana skupina/korisnici, mjesto i vrijeme provedbe, plan aktivnosti i zaduženja, proračun) 	<ul style="list-style-type: none"> Projektna nastava: <ul style="list-style-type: none"> istraživanje identificiranje ključnih dionika pisanje projektnog prijedloga 	<ul style="list-style-type: none"> ispunjeni obrasci projektnih prijedloga učeničke prezentacije projektnih prijedloga
Vrednovati projektne prijedloge prema određenim kriterijima procjene	<ul style="list-style-type: none"> osnove projektne logike osnovni kriteriji za vrednovanje projektnih prijedloga 	<ul style="list-style-type: none"> Projektna nastava: <ul style="list-style-type: none"> analiza projektnih prijedloga učeničke prezentacije rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> sudjelovanje u raspravi o projektnim prijedlozima ocjenjivanje projektnih prijedloga
Isplanirati i provesti projekt u lokalnoj zajednici	<ul style="list-style-type: none"> koraci potrebni za postizanje ciljeva projekta i provedbu aktivnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Projektna nastava: <ul style="list-style-type: none"> istraživanje 	<ul style="list-style-type: none"> praktični zadaci samoevaluacija

Program sufinancira Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske.

	<ul style="list-style-type: none"> • upravljanje resursima (vremenski, ljudski, financijski i materijalni) • načini promidžbe aktivnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - učenje radom u zajednici i sa zajednicom - suradničko učenje - iskustveno učenje 	<ul style="list-style-type: none"> • evaluacija provedenih aktivnosti
Identificirati ključne dionike i donositelje odluka u zajednici i uspostaviti odnos s njima u fazama razvoja i provedbe projekta	<ul style="list-style-type: none"> • proces pripreme ideje/projekta • suradnja sa zajednicom u razvoju i provedbi projekata • dijalog s donositeljima odluka 	<ul style="list-style-type: none"> • Projektna nastava: <ul style="list-style-type: none"> - pisanje projektnog prijedloga - istraživanje - strukturirani dijalog 	<ul style="list-style-type: none"> • ispunjeni obrasci projektnih prijedloga • učeničke prezentacije projektnih prijedloga • ostvarena suradnja s dionicima u zajednici kroz projektne aktivnosti

POSEBNOSTI OBRAZOVNOG PROGRAMA

U programu, odnosno u prvoj i drugoj fazi programa, svake godine sudjeluje oko 50 učenika i učenica riječkih srednjih škola. "Dan akcije" odvija se u Gradskoj vijećnici Grada Rijeke i uredima raznih odjela Grada Rijeke. U program je uključen i Savjet mladih Grada Rijeke koji prezentira svoj rad, daje povratne informacije učenicima i učenicama o kvaliteti prezentacija i bira grupu koja je najviše doprinijela raspravi. Važnost uključivanja Savjeta mladih je u tome što se mladi upoznaju s jednim od oblika sudjelovanja mladih u radu lokalne samouprave i utjecanja na donošenje javnih politika za mlade.

Rad u svakoj manjoj grupi tijekom "Dana akcije" facilitiraju koordinatori/ce-volonteri/ke, a to su najčešće studenti ili studentice fakulteta pedagoških usmjerenja ili druge osobe koje imaju iskustva i interes za rad s mladima. Tijekom "Dana akcije" prati zasebna grupa učenika i učenica u ulozi novinara i novinarki, koja na kraju dana prezentira svoje radove i objavljuje ih na posebnom portalu. Najbolji projekt odabire Vijeće učenika koje se sastoji od jednog člana iz svake manje grupe učenika. Članovi Vijeća ocjenjuju sve projekte prema unaprijed zadanim kriterijima procjene [prilog: Obrazac za ocjenjivanje projektnog prijedloga] osim onog u čijoj su pripremi sudjelovali, a pobjeđuje projekt koji ima najveći ukupan zbroj bodova. Uz najbolji projekt, bira se i najoriginalniji, a njega biraju sve prisutne osobe u Gradskoj vijećnici. U treću fazu, provedbu najboljeg projekta, uključuju se svi zainteresirani učenici i učenice.

Model programa može se primijeniti na manjem broju učenika/ca i bez koordinatorica i novinara/ki, u školama ili u neformalnom kontekstu rada s mladima, ali preporuka je uključiti dovoljan broj učenika i učenica za minimalno tri manje grupe koje će samostalno pripremati projektni prijedlog. Također, model programa moguće je primijeniti na razna tematska područja održivog razvoja, uz odgovarajuću prilagodbu edukacija u prvoj fazi obrazovnog programa.

Program sufinancira Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske.

TRAJANJE OBRAZOVNOG PROGRAMA

Aktivnosti	Trajanje
Radionica za učenike/ce srednjih škola	120 minuta
Dan akcije	Cjelodnevna aktivnost (09:00h – 18:00h)
Provedba učeničkog projekta	Mjesec dana

MATERIJALI ZA PODUČAVANJE

Naziv materijala	Oblik
Priručnik za učenike i učenice	Priručnik
Održivi razvoj i održivo odijevanje	Power point prezentacija, digitalni alat Mentimeter
Što je to održivi razvoj?	Video
Životni ciklus majice	Video
Obrazac prijave projektnog prijedloga	Obrazac
Obrazac za ocjenjivanje projektnog prijedloga	Obrazac

VREDNOVANJE OBRAZOVNOG PROGRAMA

Evaluacije će se provesti nakon svake faze provedbe programa, točnije nakon radionica, nakon “Dana akcije” te nakon provedbe pobjedničkog projekta. Osim toga, učenici i učenice će prije početka prve faze te nakon provedenih aktivnosti prve i druge faze ispuniti upitnik o stavovima i navikama vezanim uz modnu i tekstilnu industriju. Tako će se moći zabilježiti eventualne promjene na razini stavova i navika grupe učenika i učenica koji su pohađali aktivnosti programa.

U prvoj fazi, odnosno na kraju svake radionice, voditeljice će provesti kratku usmenu evaluaciju aktivnosti sa sudionicima i sudionicama. Uz to, učenici i učenice će ispuniti evaluacijski upitnik koji će obuhvatiti njihovu samoprocjenu o usvajanju ishoda radionice i njihovo zadovoljstvo radionicom. Kroz pismene i usmene evaluacije pratit će se njihov osvrt na aktivnosti te ideje i prijedlozi za poboljšanje.

U drugoj fazi će se evaluacija provesti na sličan način. Koordinator i koordinatorice grupa provest će kratku usmenu evaluaciju u svojim grupama, a učenici i učenice će na kraju „Dana akcije“ ispuniti evaluacijski upitnik. Njime će se ispitati njihovo zadovoljstvo organizacijskim i logističkim aspektima „Dana akcije“, radom u grupi i suradnjom s koordinatorima/cama i drugim učenicima/cama, a dio upitnika bit će posvećen njihovoj samoprocjeni razvoja ili unaprjeđenja vještina koje su koristili tijekom „Dana akcije“. Isto tako, koordinatori i koordinatorice učeničkih grupa usmeno će izvijestiti o radu učenika i učenica na “Danu akcije”, eventualnim izazovima s kojima su se susretali, stupnju njihove pripremljenosti za “Dan akcije”, kao i o zadovoljstvu suradnjom s organizacijom. Koordinator/ce će imati priliku dati prijedloge za poboljšanje aktivnosti “Dana akcije” te povratnu informaciju organizatoricama o suradnji i dobivenoj podršci. Tako će se vrednovanje kvalitete programa temeljiti na višestrukim povratnim informacijama svih sudionika i sudionica programa (mladih osoba i koordinatorica/ica), koje će služiti kao ključna podloga za reviziju i unaprjeđenje programa. Nadalje, evaluacija će se vršiti i putem praćenja rezultata rada učenika i učenica, odnosno kvalitete njihovih projektnih prijedloga i provedbe projektnih aktivnosti. Tako će se steći dojam o kvaliteti facilitiranja, pripreme, davanja uputa i povratnih informacija.

Po završetku provedbe programa, odnosno nakon treće faze, planira se fokus grupa s učenicima i učenicama koji su sudjelovali u svim fazama, kako bi se dobio dublji uvid u njihova iskustva, izazove i prijedloge za poboljšanja.

Program sufinancira Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske.